

Tlačová správa

MMB otvára výstavu

Ako sa hrali naši...

Takmer 1 600 hračiek prepojí generácie

08. 12. 2020 – Múzeum mesta Bratislavy (MMB) otvorí 12. decembra 2020 v Starej radnici pomyselné dvere do obrovskej detskej izby. Jedinečnou výstavou historických hračiek predstaví verejnosti svoj zbierkový fond hračiek v rozsahu takmer 3 000 predmetov z obdobia od druhej polovice 19. do konca 20. storočia. Ideou tejto sčasti interaktívnej expozície je naštartovať motiváciu pre súčasné generácie spoznávať našu históriu a život v minulosti cez hračky a hru, ale aj inšpirovať staršie generácie, aby zdieľali svoje zážitky s dnešnými mladými ľuďmi a deťmi.

Možno je to pre dnešné deti nepredstaviteľné, ale kedysi existoval svet bez internetu a smartfónov. Ako sa vôbec vtedy deti zabávali? Čo robili s tou kopou voľného času? Výstava v Starej radnici odpovie na tieto otázky a zaujme naozaj všetky generácie. Deťom predstaví detstvo ich rodičov či prarodičov, starším generáciám nenásilne pripomenie dedičstvo ukryté v ich osobných spomienkach. Výsledkom bude medzigeneračný rozhovor a objavovanie histórie pomocou hier a hračiek.

Autorka Mgr. Marta Janovičková predstavuje zbierkový fond hračiek

Podstatnú časť zo zbierkového fondu hračiek má návštevník možnosť vidieť na výstave ako autentické exponáty. Formovanie zbierky neprebiehala systematicky, iba v posledných rokoch sa začalo s aktívnejším získavaním hračiek najmä z druhej polovice 20. storočia. Z tohto dôvodu výstavu nemožno považovať za dokumentáciu histórie hračiek, ale predovšetkým ako pozvánku do sveta detí a ukážku toho ako sa hrali generácie pred nami.

Hračky zohrávajú dôležité miesto vo vývoji dieťaťa. Výstava predstavuje základné typologické okruhy hračiek a spoločenských hier – *hračky pre najmenších, bábiky, kočíky pre bábiky, kuchynky,*

stolovanie, zariadenie domácností, hygiena, hojdacie hračky, bábkové divadlo, vojenstvo, železnice, autíčka, hudobné nástroje, zvieratká, stavebnice a mnohé ďalšie.

Cieľom autorky je ukázať deťom, s čím sa hrali ich rodičia či starí, prípadne prastarí rodičia. „Niekdedy boli hračky detí reálnou kópiou predmetov, ktoré používali ich rodičia v bežnom živote a napodobňovali ich. Dnes je to už veľmi výnimočné. Prostredníctvom exponátov dnešné deti spoznajú skutočný kus histórie,“ vysvetľuje Mgr. Marta Janovíčková.

S podstatnou časťou exponátov sa hrali deti z bratislavských domácností. V minulosti, tak ako aj dnes, si hračky mohli zakúpiť v obchodoch či objednávať z katalógov výrobcov. Zhruba do polovice 20. storočia to boli predovšetkým hračky nemeckej proveniencie, neskôr ich nahradila produkcia z krajín socialistického sektoru. Prím zohrávalo Československo, predovšetkým hračky a hry z českých podnikov, viacerých s tradíciou už z medzivojnového obdobia.

2

Výstava je realizovaná tímom odborníkov zručných mien: **Mgr. art. Pavel Choma, Mgr. art. Peter Nosál a Mgr. art. Juraj Blaško, pôsobiacich na VŠVU na katedre vizuálnej komunikácie.**

Autorky interaktívnej časti **PhDr. Beáta Husová a PaedDr. Martina Pavlikánová, PhD. spájajú generácie a tvrdia: „Hra je zábava, ale hra je aj vážna vec.“**

Na klasickú formu výstavy nadväzuje interaktívna časť, ktorú autorky začali pripravovať v rámci dvojročného projektu v Apponyho paláci a Ateliéri Múzeum má budúcnosť pre verejnosť a od začiatku úzko spolupracovali s autorkou výstavy.

Programy ovplyvnili vypracovanie interaktívneho projektu. Jeho zámerom bolo oživiť výstavu hrou, získaním nových poznatkov o histórii. Projekt bol úspešný a podporený nemalou čiastkou financií z Fondu na podporu umenia.

Interaktívna časť pozostáva zo šiestich priestorov. V *kuchynke* sa návštevníci môžu usadiť v zväčšenej kópii nábytku podľa originálu hračky kredenca. Na stene je pripravená aj magnetická verzia kredenca v štýle art déco s maketami riadov. *Vlíčik zotrvačnik* je už historická hračka, ktorá odhaľuje význam zotrvačníka a pre lepšie pochopenie si jednoduchý zotrvačnik návštevníci môžu vyrobiť a vziať domov.

Človeče, nehnevaj sa je obľúbená hra, ktorá tvorí základ zábavy v rodinách už veľmi dlho a aj na výstave sú pripravené veľkorozmerné figúrky. *Obliekacie bábiky* pripravené ako magnetická stena s možnosťou výmeny šiat pre chlapčeka a dievčatko nabádajú k hraniu. Inšpiráciu našli autorky v papierových obliekacích bábikách. Pripravený je aj *Hlavoľam* – skladanie zväčšenej kópie kuchynského nábytku, do hranola. Všetky hračky použité ako inšpirácia v interaktívnej časti sa dajú nájsť na výstave ako originálne predmety. Autorky sa inšpirovali hračkami 20. – 40. rokov 20. storočia, ktoré ponúkajú v zväčšenej forme oproti originálu. *Čitateľský kútik* s výzvou – zober knihu a čítaj – je súčasťou trávenia príjemných chvíľ na výstave. Vydavateľstvo BUVIK venovalo svoje kvalitné knihy do kútika plného fantázie, príbehov a ilustrácií. V tejto časti sa bude dať pohodlne usadiť a čítať.

Čas môže návštevník stráviť aj pozeraním príbehov o hračkách, ktoré autorsky spracovala Beáta Husová a zdramatizoval ich Lukáš Latinák. Na stenách sú pripravené texty hádaniek a povedačiek z knihy *Zlatá brána / Ľudové rozprávky, pesničky, hádanky, hry a povedačky*, ktoré zozbierala Mária Ďuríčková a vydalo ich Vydavateľstvo BUVIK.

3

Autorky pripravujú aj množstvo organizovaných sprievodných podujatí pre deti a dospelých. Rozvíjajú zručnosti vo viacerých oblastiach cez workshopy: hravá fyzika, hravá chémia, cibrenie estetického vkusu, spoznávanie histórie cez kópie hračiek a hru, podpora čitateľskej gramotnosti.

Na interaktívnej časti ďalej spolupracovali **Mgr. art. Vladimíra Bahnová, Mgr. art. Milan Rubický a Ing. Gabriel Gurecka.**

Podľa štúdie uskutočnenej na 2 000 amerických rodičoch v roku 2019 takmer polovica z nich uviedla, že ich obľúbená hračka z detstva je stále na trhu a 84 % túto hračku kúpilo alebo plánuje kúpiť pre svoje vlastné dieťa. Príďte sa pozrieť na hračky na výstave, možno vám pripomenú tú vašu najobľúbenejšiu. A možno si ju tak pod vianočným stromčekom nájde aj vaše dieťa.

Tešíme sa na vás.

Kontakt:

Beáta Husová, Radničná 1, 815 18 Bratislava, beata.husova@bratislava.sk tel.: +421 917 617 780
Barbora Lichvanová, Radničná 1, 815 18 Bratislava, barbora.lichvanova@bratislava.sk tel.: +421 905 014 181
Viac na: www.muzeum.bratislava.sk